

ที่ พร ๐๐๒๓.๓/ว ๓๖/๕๓

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๕๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง การสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๓๓๖

ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้เสนอรายงานผลการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติให้นายกรัฐมนตรีทราบ โดยนายกรัฐมนตรีมีบัญชามอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติพิจารณาใช้เป็นช่องทางขับเคลื่อนนโยบายการเกษตรของรัฐบาล และอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการสนับสนุนการจัดทำแผนการขยายผลผลิตภัณฑทางการเกษตรตามนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาล และสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประกอบกับสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติได้จัดทำประชุมเพื่อหารือแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล โดยที่ประชุมได้มีมติเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ทราบและให้การสนับสนุนการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและพิจารณาให้การสนับสนุนการจัดทำแผนการขยายผลผลิตภัณฑทางการเกษตรตามนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาลและการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลในระดับพื้นที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ สำหรับเทศบาลเมืองแพร่ขอให้พิจารณาดำเนินการตามแนวทางข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายต่อพงษ์ ทับทิมโต)

ท้องถิ่นจังหวัดแพร่ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๓๐๔ โทรสาร ต่อ ๓๐๗

ผู้ประสานงาน นายประชา สุธรรมปวง ๐๘-๖๔๒๘-๙๑๖๑

ผู้ว่าราชการจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์

เลขรับ	446
วันที่	5 ก.พ. 2563
เวลา	

ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๓๓๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง การสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปรูปโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้เสนอรายงานผลการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติให้นายกรัฐมนตรีทราบ โดยนายกรัฐมนตรีมีปัญหามอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พิจารณาใช้เป็นช่องทางขับเคลื่อนนโยบายการเกษตรของรัฐบาล และอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการสนับสนุนการจัดทำแผนการขยายผลผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรตามนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาล และสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประกอบกับสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้จัดประชุมเพื่อหารือแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ชั้น ๖ อาคารวชิราวุธานุสรณ์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยที่ประชุมได้มีมติเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานสัมพันธ์ให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ทราบและให้การสนับสนุนการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและพิจารณาให้การสนับสนุนการจัดทำแผนการขยายผลผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรตามนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาลและการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ในระดับพื้นที่ต่อไป

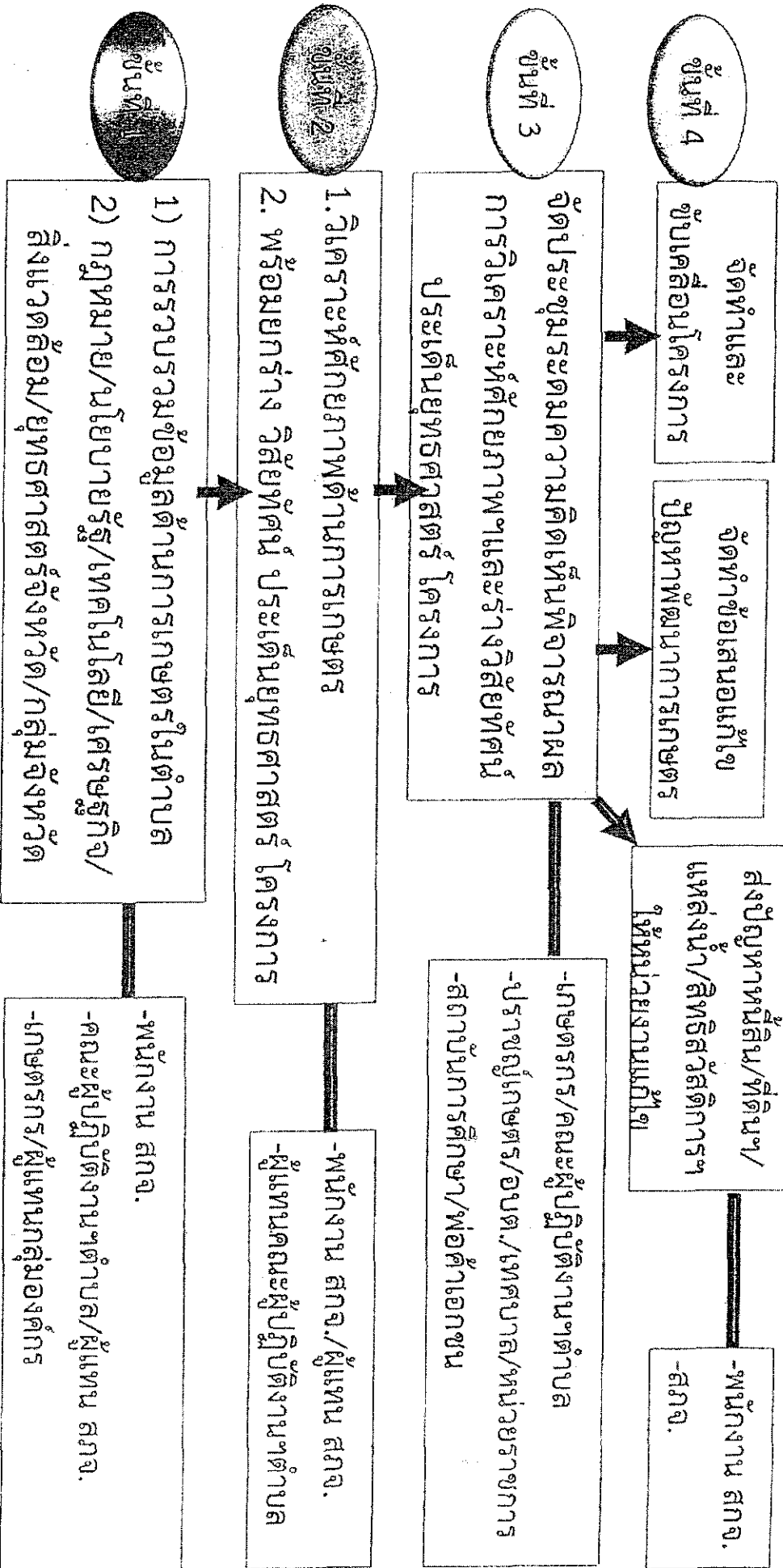
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต
โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๕๐๐๐ ต่อ ๕๑๓๒ โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๖๕๓๐
ผู้ประสานงาน นายปวิตร เลิศอำไพพนนท์

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลอย่างมีส่วนร่วม

สถานการณ์ปัญหา

- ภาครัฐเป็นผู้กำหนดนโยบายพัฒนาภาคเกษตรจากรวมกลางสู่พื้นที่ เกษตรกรขาดโอกาสกำหนดแผนทางพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ประชาชนมีความพร้อมด้านงบประมาณรายปี เกษตรกรกว่าครึ่งมีรายได้ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี
- สินค้าเกษตรที่สำคัญมีน้อยชนิด ได้แก่ ข้าว บางพารา ปาล์ม น้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ซึ่งมีความต้องการใช้ในประเทศต้องพึ่งตลาดส่งออก
- สินค้าเกษตรส่วนใหญ่ส่งออกในรูปแบบวัตถุดิบ ขาดการแปรรูปเพิ่มมูลค่า
- เศรษฐกิจของประเทศใช้เงินบาทลอยตัว มีการกีดกันการค้าที่มีพหุภาคี (NTB) ทำให้ราคาสินค้าเกษตรไทยตกต่ำช่วง 5-6 ปีที่ผ่านมา

งบประมาณ ๕๐,๔๐๓,๕๕๐ ล้านบาท
ระยะเวลาโครงการ ปี ๒๕๖๓ และต้นปี ๒๕๖๔

กิจกรรม

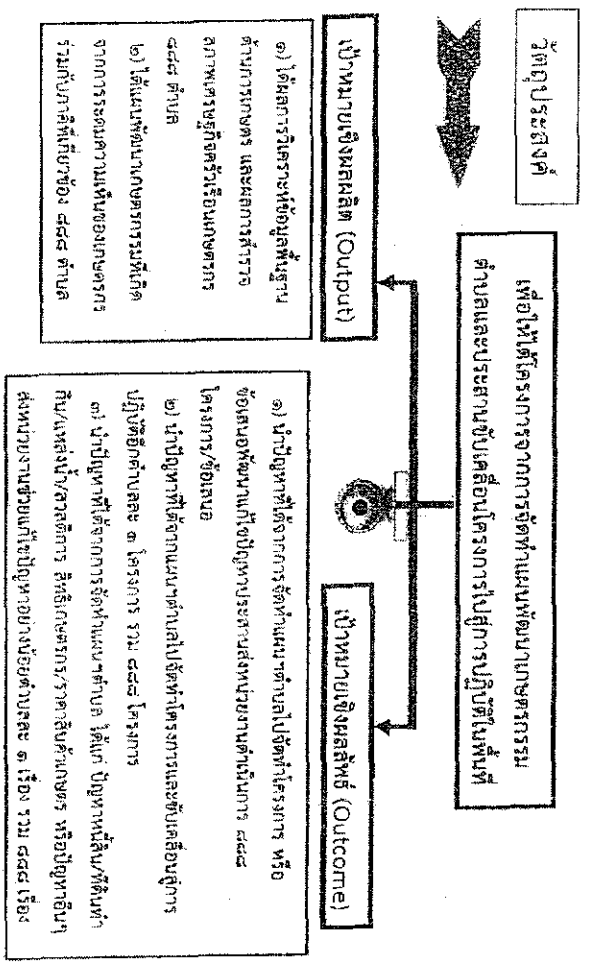
หน่วยงานรับผิดชอบ

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศจังหวัด

- สำรวจรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการเกษตรในตำบล
  - สำรวจข้อมูลรายครัวเรือนปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ๖๕ ราย
  - สำรวจรายครัวเรือนรายกลุ่มหมู่บ้านตำบลเกษตร ๘๘๘ ตำบล
  - สำรวจสภาพเศรษฐกิจรายเดือนเกษตรกร และวิเคราะห์ข้อมูล ๘๘๘ ตำบล ราย ๕๐ ราย รวม ๔๔,๕๐๐ ราย

สรุปโครงสร้างจัดพื้นที่พัฒนาเกษตรกรรมตำบลสู่ภาคเกษตรที่แตกต่าง

- จัดประชุมเกษตรกรร่วมกับภาคต่างๆที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนตำบล ๘๘๘ ตำบล ละ ๓๐ ราย รวม ๒๖,๖๔๐ ราย
    - วันที่ ๑ สิงหาคม พักกลางวันภาคเกษตรริมตำบล
    - วันที่ ๒ กำหนดแนวทางพัฒนาการเกษตรในตำบล (ใช้พื้นที่ต้นทำแบบ กสพท)
- จัดพื้นที่ ๑ นำปัญหาที่เฝ้าระวังโครงการ ๒ ลักษณะ
- โครงการปรับปรุงพื้นที่แปลงเดิมต้นเกษตรชนิดใหม่ หรือรูปแบบเกษตรชนิดต่างๆจากเดิม
  - โครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรเดิม โดยใช้เทคนิคใหม่และนวัตกรรม

- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโครงการที่ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลไปพื้นที่ตำบลละ ๑ โครงการ รวม ๘๘๘ ตำบล โดย
    - จัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรที่จะรวมตัวในโครงการ
    - คณะกรรมาธิการกลุ่ม/องค์กรกำหนดแผนการดำเนินงาน
    - ภารกิจของกลุ่ม/องค์กร และดำเนินการตามแผน
    - เกษตรกรจัดทำแผนโครงการปรับปรุงพื้นที่หรือ
    - เกษตรกรจัดทำแผนโครงการปรับปรุงพื้นที่หรือ
    - หรือโครงการพัฒนาช่วยเหลือด้านเกษตรเดิม โดย
- ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม

- ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- เกษตรกรรับรู้ข้อมูลด้านเกษตรกรรมและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์
  - สร้างโอกาสให้เกษตรกร ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่ของเกษตรกร
  - สร้างการประสานความร่วมมือระหว่างเกษตรกรกับภาคีต่างๆที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็ง
  - หน่วยงานราชการ องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน สามารถสนับสนุนโครงการของเกษตรกร

- การติดตามผลการดำเนินงานโครงการ
  - ติดตามความก้าวหน้าโครงการระหว่างดำเนินการ
  - ประเมินผลโครงการ หลังสิ้นสุดโครงการ
  - จัดทำรายงานผลการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล และผลการขับเคลื่อนโครงการสู่การปฏิบัติงานในพื้นที่

คำชี้แจงโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล

ประเด็นที่ ๑. แผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลที่ทำเสร็จแล้วจะนำไปขับเคลื่อนได้อย่างไร

คำชี้แจง จากที่สภาเกษตรกรแห่งชาติได้จัดทำโครงการ “แผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล” ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ - ปี ๒๕๖๒ โดยมีมอบหมายให้สภาเกษตรกรจังหวัด และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเป็นหน่วยหลักรับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่ โดยประสานหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานประมงจังหวัด/สำนักงานประมงอำเภอ โครงการชลประทานจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว สำนักงานสหกรณ์จังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน ฯ

ขั้นตอนวิธีดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล

ขั้นที่ ๑ (๑) รวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรในตำบลเป้าหมาย จากหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ ข้อมูลจำนวนเกษตรกร ข้อมูลกลุ่ม/องค์กรด้านการเกษตร ข้อมูลพื้นที่ทำการเกษตร ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ ข้อมูลคุณภาพดิน ข้อมูลแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ข้อมูลการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของตำบล ข้อมูลแหล่งตลาดสินค้าเกษตร ข้อมูลแหล่งถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตร ข้อมูลกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จทำการเกษตรรูปแบบต่างๆ เช่น เกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน ฯลฯ

(๒) สํารวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกร โดยวิธีสุ่มสำรวจข้อมูล รายได้-รายจ่ายทางการเกษตร ข้อมูลรายได้นอกการเกษตร และรายจ่ายในครัวเรือน ข้อมูลทรัพย์สิน-หนี้สิน รวมทั้งข้อมูลปัญหาด้านการเกษตร และข้อเสนอแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหา

ขั้นที่ ๒ วิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตร โดยนำเข้าข้อมูลจากขั้นที่ ๑ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร และข้อมูลจากการสำรวจสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกรมาประมวลผล วิเคราะห์ให้เข้าใจง่าย พร้อมวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตร (SWOT) ของตำบลเป้าหมาย

ขั้นที่ ๓ จัดประชุมระดมความเห็นเกษตรกร ร่วมกับภาคีภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในตำบล เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานประมงอำเภอ โครงการชลประทานจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด อบต./เทศบาล สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ฯลฯ

-เพื่อชี้แจงให้เกษตรกรทราบข้อมูลสภาพการเกษตรของตำบล ปัญหาและความต้องการของ

เกษตรกร

-พิจารณาผลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตร (SWOT) ของตำบล

-พิจารณากำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ และโครงการที่ประสงค์ดำเนินการ

ขั้นที่ ๔ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำปัญหาความต้องการด้านการเกษตรที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล ไปขับเคลื่อนให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกร และหน่วยงานภาครัฐสามารถแก้ไขพัฒนาการเกษตรได้ตรงความต้องการของเกษตรกร

ตัวอย่างความสำเร็จ ของการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล

๑. เกษตรกรเกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเกษตรที่ต่างจากเดิม

๑.๑) เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นเปลี่ยนพื้นที่บางส่วนไปผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด โดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง นำปัญหาที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล ซึ่งเดิมเกษตรกรต้องซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมจากบริษัทเอกชนราคาแพง ไม่สามารถเก็บไว้ทำพันธุ์ต่อไปได้ ต้องซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเพื่อปลูกใหม่ทุกฤดูกาล เกษตรกรต้องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมเอง สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปางจึงประสานศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ เพื่อขอให้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม จนเกษตรกรสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมได้เอง ช่วยลดต้นทุนการผลิต

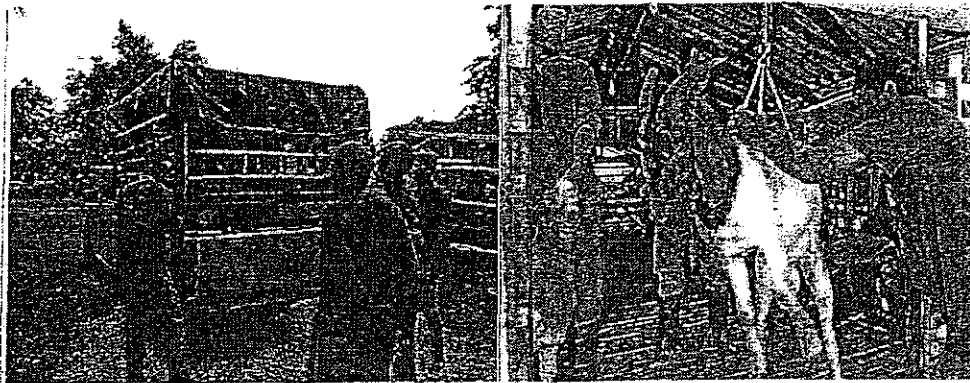
๑.๒) ปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชไปประกอบอาชีพเสริมเลี้ยงแพะ และ สร้างรายได้

ตัวอย่างในการปรับเปลี่ยน ในภาคใต้ ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม ของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากการราชดำริ ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มน้ำฝิ่งอ่าวไทย มีการส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงในลักษณะการรวมกลุ่ม ช่วง ๑-๓ ปีแรกไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ ความเข้าใจด้านการเลี้ยงและการบริหารจัดการฟาร์มปศุสัตว์เท่าที่ควร

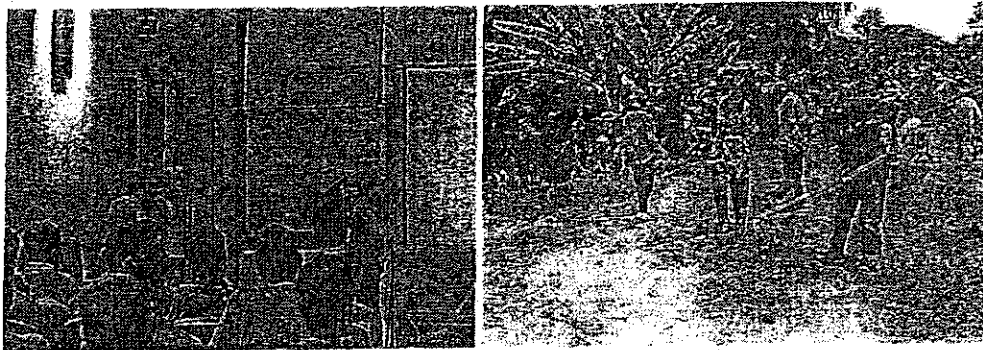
ปัจจุบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รวมตัวกันจัดตั้งเครือข่ายผู้ผลิตและจำหน่ายแพะลุ่มน้ำปากพนังขึ้น เพื่อทำการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโดยใช้หลักคิดในการบริหารจัดการเครือข่าย คือ "ร่วมกันคิด แยกกันผลิต ร่วมกันขาย" และได้ยื่นความประสงค์เข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่ สาขาปศุสัตว์ ในนาม "วิสาหกิจชุมชนแพะแปลงใหญ่และลุ่มน้ำปากพนัง" และได้รับการอนุมัติให้เป็นแปลงใหญ่แพะลุ่มน้ำปากพนัง เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นการรวมตัวกันของ ๖ วิสาหกิจชุมชน มีสมาชิก ๕๕ ราย แม่พันธุ์ ๑,๔๓๕ ตัว พ่อพันธุ์ ๑๑๕ ตัว มีแพะหมุนเวียน ประมาณ ๓,๙๙๐ ตัว รายได้จากการจำหน่ายแพะประมาณ ๘,๓๒๙,๐๐๐ บาท/ปี หรือรายได้เฉลี่ย ๑๕๑,๔๓๖ บาท/ฟาร์มกลุ่มเกษตรกรสามารถส่งออกแพะไปประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ จำหน่าย แพะเป็นรวม จำนวน ๑,๑๓๖ ตัว น้ำหนัก รวม จำนวน ๓๗,๖๖๔.๕ กิโลกรัม จำนวนเงินรวม ๕,๑๔๕,๘๕๘ บาท

ในพื้นที่ภาคเหนือ โดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง เชียงใหม่ ลำพูน ได้นำปัญหาความต้องการของเกษตรกรที่ต้องการเลี้ยงแพะ และ เสริมในการปลูกพืชเชิงเดี่ยวที่ทำอยู่เดิมเสนอต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต่อมากรมปศุสัตว์ได้พิจารณาจัดทำโครงการเลี้ยงแพะ และ ล້านนา

๑.๓) ปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวในภาคเหนือไปปลูกไม้ โดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง และจังหวัดยะลา นำปัญหาความต้องการของเกษตรกรประสานการขับเคลื่อนนำร่องดำเนินการในพื้นที่ โดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดยะลา ประสานเสนอโครงการปลูกไม้เป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ในสวนยางพาราสวนปาล์มน้ำมัน ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก คอบต. ในการดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในส่วนจังหวัดลำปาง สภาเกษตรกรจังหวัดลำปางเป็นหน่วยงานหลัก ขับเคลื่อนให้เกิดการปลูกไม้และการแปรรูปไม้ในพื้นที่ของจังหวัดลำปาง เพื่อสร้างอาชีพที่มีรายได้สูงและมีคนเก่งเกษตรกร สดปัญหาหมอกควันในเขตจังหวัดลำปาง เพื่อปลูกทดแทนไม้ธรรมชาติและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น ดินพัง น้ำกัดเซาะ การลดโลกร้อน ต่อมาขยายไปอีกหลายจังหวัด

๑.๔) ปรับเปลี่ยนทำนาทฤษฎีทดแทนพื้นที่นาข้าวไม่เหมาะสมของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยสภาเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินโครงการส่งเสริมการทำนาทฤษฎีทดแทนพื้นที่นาข้าวไม่เหมาะสม โดยประสานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดให้ความรู้ทางวิชาการแก่เกษตรกร และจัดทำข้อตกลงซื้อขายหญ้าระหว่างเกษตรกรกับองค์กรเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ-โคนม

๑.๕) ปรับเปลี่ยนจากทำเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นรูปแบบเกษตรผสมผสาน โดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครศรีธรรมราช นำปัญหาความต้องการที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลประสานหน่วยงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกไม้แซมในสวนยาง เลี้ยงเป็ดเนื้อ ไก่พันธุ์พื้นเมือง ในรูปแบบเกษตรผสมผสานในปี ๒๕๕๘

๒. เกิดการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาดินทำกิน มีตัวอย่าง ดังนี้

๒.๑) จัดทำข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาดินทำกิน

สภาเกษตรกรจังหวัดกำแพงเพชร นำปัญหาความต้องการของเกษตรกรจัดทำข้อเสนอแก้ไขปัญหาดินทำกิน เสนอต่อกรมป่าไม้ โดยมีสาระสำคัญของข้อเสนอ ได้แก่ ๑) ให้จัดทำข้อมูลเชิงแผนที่แสดงพื้นที่เกษตรที่อยู่ในเขตป่าเสื่อมโทรม ๒) ให้มีการจำแนกเขตพื้นที่ป่า และการใช้ประโยชน์ที่เป็นอยู่จริง เพื่อนำไปสู่การเสนอคณะรัฐมนตรี เตรียมยกเลิกพื้นที่ที่ไม่มีสภาพป่าแล้ว ๓) ขอให้เกษตรกรที่ประกอบอาชีพจริงในพื้นที่ที่ยังไม่ได้ประกาศยกเลิกเขตป่าสงวน/ป่าถาวร สามารถเข้าร่วมโครงการรับความช่วยเหลือจากรัฐได้

๒.๒) ประสานหน่วยงานขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาดินทำกิน

สภาเกษตรกรจังหวัดสุราษฎร์ธานี นำปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของเกษตรกรตำบลท่าอุเทน ซึ่งเกษตรกรอยู่อาศัยมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ แต่ไม่ได้รับเอกสารสิทธิ์ แล้วหารือกับหน่วยงานกรมป่าไม้ กรมที่ดิน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขอให้กรมป่าไม้ตรวจสอบพื้นที่ของเกษตรกรว่า ทับซ้อนกับเขตป่าหรือไม่ แล้วเสร็จ ๕๕ ราย ออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินให้เกษตรกรได้ ๖๓ ราย นอกจากนี้สำนักงานที่ดินจังหวัดจะดำเนินการสำรวจออกเอกสารสิทธิ์ให้อีก ๒๐ ราย

๓. เกิดการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร มีตัวอย่าง ดังนี้

๓.๑) การแก้ไขปัญหากล้วยแล้งและขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร โดยในปี ๒๕๕๘ สภาเกษตรกรจังหวัดหนองบัวลำภู นำปัญหาความต้องการของเกษตรกร ประสานเสนอสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล ขอขุดบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรแก่เกษตรกร ๑๓๓ ราย รวมทั้งสภาเกษตรกรจังหวัดหนองคาย ได้รับการสนับสนุนขุดเจาะน้ำบาดาลให้แก่เกษตรกร ๘๑ ราย สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุทัยธานี ประสานหน่วยงานทหาร โครงการชลประทานจังหวัด และผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจเส้นทางน้ำต้นเขิน แล้วยืมเครื่องจักรกลชุดลอกจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ขอรับการสนับสนุนงบประมาณน้ำมันเชื้อเพลิงจาก อบต./เทศบาล เกษตรกรได้รับประโยชน์ ๓๒๐ ราย ได้ใช้น้ำจากคลองที่ขุดลอก

๓.๒) สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดร่วมกับ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ดำเนินการบริหารจัดการน้ำระดับจังหวัด โดย นำเสนอโครงการขยายผลการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามพระราชดำริ ต่อมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ กองทัพบก และหน่วยงานอื่น เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และน้ำแล้งของชุมชนอย่างยั่งยืน ได้รับการพิจารณาดำเนินการและอนุมัติงบประมาณ ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำได้รับงบประมาณ จากมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง(ภา)ยามยาก จำนวน ๒,๖๖๒,๕๐๐ บาท เพื่อดำเนินการตามโครงการฟื้นฟูหนองห้วยโคก ตำบลลาใหญ่ อำเภอกาฬสินธุ์ ตามที่สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสกลนครนำเสนอ

ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ขยายผลการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามพระราชดำริ จาก กองทัพบก ตามที่สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเสนอ ดังนี้

สำนักงาน สภาเกษตรกร จังหวัด	โครงการ	ตำบล	อำเภอ	ปริมาณดิน ขุด ลบ.ม.	วงเงิน	หน่วย สำรวจ
สกลนคร	ขุดลอกคลองลาดควาย	วาใหญ่	อากาศอำนวย	๓๒๐,๐๐๐	๑๙,๘๐๐,๐๐๐	ข. พัน๓ พล.ร.๓

	ชุดลอกคลองหนองบ่อ	วาใหญ่	อากาศอำนวย	๒๘๐,๐๐๐	๑๕,๖๐๐,๐๐๐	ข. พัน ๓ ท. ร. ๓
หนองบัวลำภู	ชุดลอกลำห้วยอีต่อน	หนองแก	ศรีบุญเรือง	๑๓๕,๓๑๑	๘,๐๐๐,๐๐๐	ข. ๒ พัน. ๒๐๑
	ชุดลอกลำห้วยยาง	หนองแก	ศรีบุญเรือง	๘๓,๒๒๕	๕,๐๐๐,๐๐๐	ข. ๒ พัน. ๒๐๑
นครราชสีมา	ชุดลอกหนองหญ้าปล้อง	โนนสูง	ชุมพวง	๑๘๘,๐๐๐	๑๒,๑๔๑,๗๐๐	ข. ๒ พัน. ๒๐๒
	ชุดลอกเรือกักแดงเป็น แก้มลิง	โนนสูง	ชุมพวง	๑๘,๐๐๐	๑,๔๒๖,๗๐๐	ข. ๒ พัน. ๒๐๒
	ชุดลอกห้วยสามหมู	โนนสูง	ชุมพวง	๓๐๖,๐๐๐	๒๑,๓๓๓,๗๐๐	ข. ๒ พัน. ๒๐๒
ชัยภูมิ	ชุดลอกหนองผือ	หนองไผ่	เมือง	๒๒,๐๐๐	๔,๐๖๑,๔๐๐	ข. ๑.๑ พัน.๑๑๑
	ชุดลอกลำน้ำบรีก	หนองไผ่	เมือง	๑๒๘,๐๐๐	๑๑,๖๑๒,๓๐๐	ข. ๑.๑ พัน.๑๑๑

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำยังได้ประสานสำนักงานสภาเกษตรจังหวัดคัดเลือกตำบลนำร่องจังหวัด
ละ ๒ ตำบล เพื่อคัดเลือกตำบลที่มีปัญหาเรื่องน้ำในการทำการเกษตรโดยพิจารณาโครงการในงบประมาณ พ.ศ.
๒๕๖๓ ถึง พ.ศ.๒๕๖๔

๔. เกิดการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาน้ำนอกระบบแก่เกษตรกร

๔.๑) โดยในปี ๒๕๕๘ สภาเกษตรจังหวัดมหาสารคาม นำปัญหาความต้องการของเกษตรกรไป
ประสานการแก้ไขปัญหาน้ำนอกระบบกับจังหวัดมหาสารคาม และได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมรับขึ้นทะเบียนแก้ไข
ปัญหาน้ำนอกระบบ ซึ่งมีเกษตรกรและประชาชนมาใช้บริการ ๑๔๕ ราย แบ่งเป็นขึ้นทะเบียน ๙๑ ราย และใกล้
เกลี่ยประนอมหนี้ ๕๔ ราย เกิดประโยชน์โดยศูนย์ดำรงธรรมได้ส่งเรื่องให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบ
และให้คำปรึกษา ได้แก่ ปัญหาการนำเอนดที่คืนไปจำนอง ขายฝากไว้กับเจ้าหนี้ ส่งเรื่องให้สำนักงานเกษตร
และสหกรณ์จังหวัด ปัญหาการทำสัญญากู้เงินทำการเกษตร ส่งเรื่องให้ จ.ก.ส. มหาสารคาม นอกจากนั้นปัญหา
ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ทั่วไป ส่งเรื่องให้สภาเกษตรจังหวัดมหาสารคามตรวจสอบ และเชิญเจ้าหนี้กับลูกหนี้มา
ประนอมหนี้ ๒๓๐ เรื่อง วงเงิน ๒๕ ล้านบาทเศษ

๔.๒) แก้ไขปัญหาน้ำนอกระบบของสำนักงานสภาเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

โดยเสนอข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำนอกระบบของเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอสารภี ดังนี้

๑) ขอให้ธนาคารออมสินแยกหนี้ทุกกลุ่มเป็นรายบุคคล เพื่อนำไปสู่ การขอรับการช่วยเหลือจาก
กองทุนฟื้นฟูและเกษตรกร

๒) ขอลดดอกเบี้ยกรณีปิดบัญชีรายบุคคล

๓) ขอชะลอการบังคับคดี

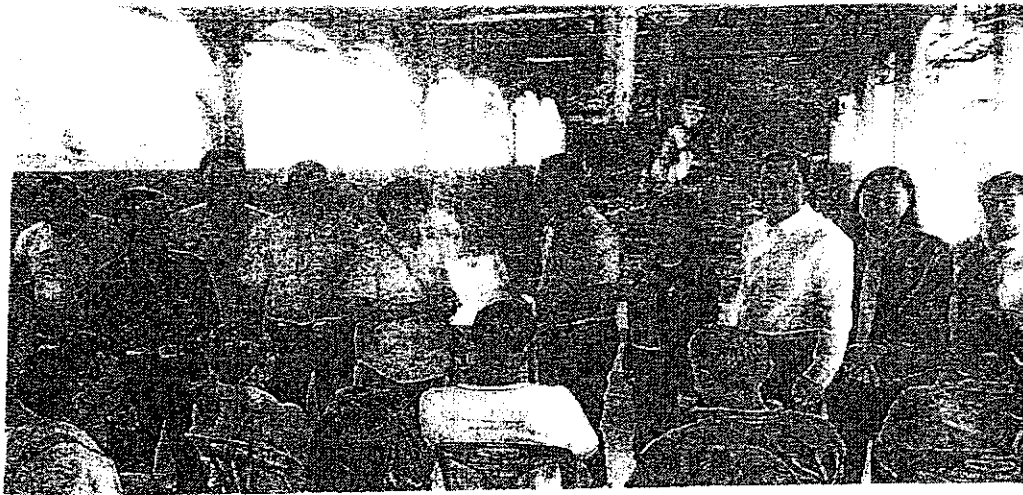
๔) ขอพักชำระเงินต้นและดอกเบี้ย เป็นเวลา ๓ ปี พร้อมปรับโครงสร้างหนี้

๕) ขอรับการฟื้นฟูอาชีพ

๖) ขอให้นำเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของ
เกษตรกรเรื่องหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ.๒๕๕๓ โดยเพิ่มเติมดังนี้

หน้าตาม (๒) ให้หมายรวมถึงหนี้ที่เกิดจากเกษตรกรที่รวมกลุ่มกันกู้ยืมสถาบันการเงินในนาม กลุ่ม ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรคณะกรรมกรประสานการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรระดับจังหวัด มี มติเห็นชอบให้สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรปฏิรูปภาคการการเกษตรกรรมของ จังหวัดเชียงใหม่ ในการจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพของเกษตรกรให้เป็นรูปธรรม

เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๒ นายอนุสรณ์ อนุวัฒน์นันทเขตร์ ผู้อำนวยการฝ่ายควบคุมและบริหาร หนี้ ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ และนายพิชิต ไชยทา หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีนายรัช จิรัญ พินมา ยุติธรรมจังหวัดเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานบังคับคดีจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสาขาเชียงใหม่ เป็นพยาน ณ วัดปากกกองตำบลช้างมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อติดตามโครงการและมอบคืนโฉนดที่ดินให้แก่เกษตรกรที่ชำระครบปิดบัญชี

๕. เกิดการพัฒนาต่อยอดการผลิตสินค้าเกษตรที่ทำอยู่เดิมเป็นเกษตรอุตสาหกรรม ตัวอย่าง ได้แก่

๕.๑) สภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลบึงปลาทุ อำเภอบรรพต พิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ปี ๒๕๕๙ ให้กลุ่ม พริกไทยดำ พริกไทยสด พริกไทยขาว พริกไทยดำปน พริกไทยขาวปน พริกไทยดอง ผงปรุงรส สมุนไพร พืชผัก โดยได้รับมาตรฐาน ออร์แกนิก คือ ผลผลิตจากการเกษตร ที่ได้ผ่าน กระบวนการผลิตทางเกษตรที่ปลอดภัยทุกชนิดที่จะเป็นอันตรายต่อมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจน กระบวนการเลี้ยง การปลูก ต้องมีการดูแลอย่างพิถีพิถัน ก่อนที่จะเริ่มการปลูกก็ต้องเตรียมหน้าดินด้วยวิธี ธรรมชาติ เมล็ดพันธุ์ที่เลือกมาปลูกต้องสะอาดปลอดภัย เรียกได้ว่าตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการต้องผ่านการดูแล อย่างพิถีพิถัน ตามหลักมาตรฐานสากลเป็นผู้ผลิตประเภทสินค้าพริกไทย พริกไทยดำ พริกไทยสด พริกไทยขาว พริกไทยดำปน พริกไทยขาวปน พริกไทยดอง ผงปรุงรส โดยธุรกิจได้ดำเนินการ ปลูก แปรรูป จำหน่ายสินค้าเองทุก ขั้นตอนรวมมีการขยายฐานการผลิตทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ด้านการผลิต ปลูกเองและส่งเสริมชุมชนในพื้นที่และ นอกพื้นที่ปลูก พร้อมสอนวิธีการเพาะปลูก รับซื้อผลผลิตและได้รับมาตรฐาน GAP ด้านการจำหน่าย ๑.ตลาดส่งออก ไปยังต่างประเทศ จีน บังกลาเทศ อินเดีย และโซนแถบยุโรปตะวันตก

๕.๒) สภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัยและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย ได้จัดทำ โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล รายสินค้าเกษตร ตามมติสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัยให้ ดำเนินการ อำเภอละ ๑ ตำบลเป็นอย่างน้อย ตำบลบ้านน้ำพุ จึงเป็น ๑ ตำบลของอำเภอคีรีมาศ ในการจัดทำ แผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล รายสินค้าเกษตร ซึ่งสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย ส่งเสริมการรวมกลุ่มโดย ไม่ใช้เงินเป็นตัวตั้ง แต่เน้นสิ่งที่มีในชุมชน แล้วมาสร้างความเข้มแข็งให้ยั่งยืน จึงได้รวมกลุ่มกันขึ้นมา จำนวน ๑๓ ราย เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ โดยการนำข้าวเปลือกหอมมะลิ ๑๐๕ มารวมกันคนละ ๒๕ ถึง ช่วยการสี